

Memo taaste- ja vastupidavuskava reformi „Ettevõtete rohepööre“ investeringu 2 „Rohetehnoloogiate arendusprogrammid“ elluviimiseks keskkonnaministri käskkirjaga kinnitatavate toetuse andmise tingimuste juurde

Antud memos ei korrata käskkirja lisas ja taastekavas toodud teksti, vaid esitatakse selgitav informatsioon üksnes selle kohta, mis nõuab täiendavat lahtiseletamist.

Taastekava reformi „Ettevõtete rohepööre“ investering 2 „Rohetehnoloogiate arendusprogrammid“ koosneb kahest tegevusest:

1. **Põhitegevus:** Innovaatilistele rohetehnoloogiatele keskenduvate iduettevõtete arendusteenused.
2. **Toetav tegevus:** Rohepöörde alusandmestiku iduettevõtluse toetuseks ette valmistamine (partner KEMIT).

Põhitegevus koosneb omakorda **kahest etapist**:

1. Riigihangete korraldamine valitud fookusvaldkondade raames selge probleemipüstitustega arendusklastrite loomiseks (partner KIK).
2. Avatud taotlusvooru korraldamine, et toetada klastrites arendatavate iduettevõtete prototüüpide arendamist ja tehnoloogiate piloteerimist (vahendusasutus KIK).

Käskkirjaga kinnitatavad toetuse andmise tingimused reguleerivad põhitegevuse esimese etapi ja toetatava tegevuse elluviimist. Põhitegevuse teise etapi elluviimiseks kehtestatakse toetuse andmise tingimused ja kord keskkonnaministri määrusega.

Tegevuste sisu täiskirjeldus on leitav taastekavast.

Toetuse andmise tingimuste punkt 3.3.

Hendrikson & Ko poolt tehtud taastekava *Do no significant harm (DNSH)* analüüsi käigus leiti, et investeringu tasandil ei kahjustata oluliselt ühtegi keskkonnamärki. Samas tuleb tagada, et põhitegevuse esimese etapi raames hangitavates arendusklastrites osalevad ettevõtted vastaksid *DNSH* põhimõttele. Selleks pannakse vastavad tingimused riigihanke alusdokumentides paika, nt seatakse arendusklastri teenuse pakkujale kohustus tagada osalevate ettevõtete vastavus *DNSH* põhimõttega lähtudes Euroopa Komisjoni teatisest nr 2021/C 58/01 „Tehnilised suunised põhimõtte „ei kahjusta oluliselt” kohaldamise kohta Taaste- ja vastupidavusrahastu puhul”, ELT C 58, 18.2.2021, lk 1–30, ja KIK-i kehtestatud juhendist selle hindamise vormi ja elluviimise kohta.

Toetuse andmise tingimuste punkt 5.

Alljärgnevalt on toodud **riigiabi analüüs**.

Riigiabi konkreetset definitsiooni Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) artikkel 107 lõige 1 ei anna. Otsustamisel, kas tegemist on riigiabiga, tuleb lähtuda järgmistest kriteeriumidest:

- abi antakse riigi, linna või valla vahenditest;
- abimeetmel on valikuline iseloom st ta on suunatud teatud ettevõtjale, ettevõtjate grupile või mingite kindlate kaupade tootmiseks;

- abimeede annab eelise abi saajale;
- abimeede moonutab või võib moonutada konkurentsi ja kaubandust Euroopa Liidu riikide vahel.

Kui abi vastab kõigile neljale kriteeriumile, on tegemist riigiabiga.

Toetus ei ole riigiabi ega vähese tähtsusega abi KIKi ja KEMITi jaoks. KIK ja KEMIT ei ole ettevõtjad ega tegele majandustegevusega, st nad ei osale turul kaupade ja/või teenuste pakkujana. Sisuliselt on KIKi ja KEMITi puhul tegemist ELi eelarvest jagatava toetuse vahendamisega kolmandatele isikutele, mis ei kujuta endast teenuste pakkumist turul – sellist teenuste turgu ELis ei eksisteeri. Seega ei saa KIKi ja KEMITi tegevus moonutada konkurentsi ega kaubandust ELi riikide vahel. Kokkuvõttes on täitmata üks riigiabi kohustuslik eeltingimus, mistõttu ei ole tegemist riigiabiga. Arendusklastri pakkuja tasandil ei ole samuti tegemist riigiabiga, kuna ELTL artiklis 107 lõikes 1 nimetatud tingimused ei ole täidetud. Arendusklastri teenuse pakkuja valitakse kõigile turul osalejatele avatud ja ligipääsetava riigihankega, tegemist ei ole mõnele ettevõtjate grupile valikuliselt suunatud meetmega, tegemist ei ole abi andmisega, vaid tasu maksmisega vastusoorituse eest, ükski turuosaline ei saa eelist ning ELi liikmesriikide vahelist kaubandust ja konkurentsi ei moonutata. Küll aga on klastri teenuseid kasutavatele ettevõtjatele antav toetus vähese tähtsusega abi.

Toetuse andmise tingimuste punkt 6.

Toetuse andmise tingimustes on välja toodud ainult need rakendusotsuse ja tegevuskorra **tulemused/sihid**, mis on seotud antud toetuse andmise tingimuste alusel elluviidavate tegevustega.

Järgmised rakendusotsuse ja tegevuskorra tulemused/sihid saavutatakse investearuandluse põhitegevuse teise etapi elluviimiseks kehtestatava keskkonnaministri määrusega ning käesolevas käskkirjas tulemustena välja pole toodud:

Tulemus/siht	Kvalitatiivsed näitajad	Kvantitatiivsed näitajad (sihttase)	Ajakava
Rohetehnoloogiate arendusprogrammi kaudu toetatavate idufirmade arv	-	4	IV kvartal 2024
Rohetehnoloogiate arendusprogrammi kaudu toetust ja erainvesteeringuid saanud idufirmade arv	-	10	II kvartal 2026

Toetuse andmise tingimuste punkt 8.

Vabariigi Valitsuse 29. novembri 2021. a määruse nr 108 „Taaste- ja vastupidavuskava elluviimise korraldus ja toetuse andmise üldtingimused“ (edaspidi *VV taastekava määrus*) mõistes on toetuse saajaks Keskkonnaministeerium. Kuid Keskkonnaministeerium volitab tegevuste elluviimise oma partneritele, KIKile ja KEMITile. Sh volitab Keskkonnaministeerium VV taastekava määruse §14 kohase aruandluse KIKile (toetuse andmise tingimuste punktid 12.4 ja 13.1).

Partnerite valik oli tehtud juba taastekava koostamise käigus võttes arvesse taastekava investearuandluse sisu ning partnerite pädevusi. Üheskoos Keskkonnaministeeriumiga on KIK

nimetud tegevuskorras¹ antud investeeringu tulemuste saavutamise ja aruandmise eest vastutavaks asutuseks. KIKi põhimääruse kohaselt on KIKi üks põhiülesandeid keskkonnavaldkonna tegevuste, sh keskkonnaseadustiku üldosa seaduse §-s 1 sätestatud eesmärkide täitmiseks vajalike projektide finantseerimine ja teostamine. KEMITi põhimääruse kohaselt on KEMITi tegevusvaldkond Keskkonnaministeeriumi ja ministeeriumi valitsemisala asutuste infosüsteemide ning andmeside arendamine ja haldamine, mh korraldab KEMIT ministeeriumi valitsemisala pakutavate avalike infotehnoloogiliste teenuste ühetaolist arendamist ja haldamist.

Toetuse andmise tingimuste punktid 10.1 ja 10.2.

Allpool on kulude planeeritud jaotus aastate lõikes.

	2021*	2022*	2023	2024	2025	2026	Kokku
Punktis 3.1 nimetatud tegevus v.a. halduskulu	-	-	600 000	1 050 000	1 050 000	300 000	3 000 000
Punktis 3.1 nimetatud tegevuse halduskulu	5 554	46 242	36 799	38 612	40 523	21 413	189 143
Punktis 3.1. nimetatud tegevus kokku	5 554	46 242	636 799	1 088 612	1 090 523	321 413	3 189 143
KIKi tasutud käibemaks	-	-	127 074	212 920	212 969	61 534	614 497
Punktis 3.2. nimetatud tegevuse kulu	-	329 800	742 600	583 200	194 400	-	1 850 000
* 2021.a ja 2022.a halduskulu tasutakse tagantjäregi 2023. aastal.							

Toetuse andmise tingimuste punkt 10.3.

Riigiasutusest partner ehk KEMITi käibemaks käitub nagu tavaline RE käibemaks, kasutada tuleb liiki 10.

¹ Brussels, 4.3.2022, C(2022) 1433 final, ANNEX to the Commission Decision approving the Operational Arrangements between the Commission and Estonia pursuant to Regulation (EU) 2021/241 [Riigi Tugiteenuste Keskus \(rtk.ee\)](https://rtk.ee)